

## Pars prima de vniuerso.

etiam et fundamentum continua sint nihilominus una est domus. Jam autem didicisti et praedixi tibi hec quia habitatores ex unitate loci unum dicuntur ut unus populus una familia et interdum nomen domus etiam familia et tota multitudo inhabitantium nominatur. Mundus vero absolute et sine determinatione non vocatur nisi raro pertinens usualiter ad continentem cum tota vniuersitate potentiorum erit igitur ex necessitate mundus unus ex continente omnia illo vicem supereminenti celo quod sompniatur et tota vniuersitate potentiorum infra ipsum. alioquin nec mundus iste tam nomine nominationis mundus unus erit.

Amp. cuiusmodi celus vel celos sompniatur mundum illum habere. Si enim similes celis mundi isti manifestum est quod mundum alium similes celi constituere non possunt quemadmodum decem homines aut viginti non possunt constituere vniuersitatem aliquam seorsum ab vniuersitate hominum reliquorum nec diuisi esse ab alijs naturaliter cum eos similitudo naturalis vniat et coniungat. Si vero dissimiles celos ponit mundo illi celis mundi isti aut sunt dissimiles sola praestantia nobilitatis et hoc similiter non diuidit eos a celis nostris ita ut transferat eos in alium mundum et prohibeat eos esse de mundo celorum nostrorum quam tunc ipsi celi nostri non possent esse de mundo uno cum differetia homini valeret nobilitate quam inueniatur apud eos. Si vero posuerint eos contrarios id est dixi tibi et hoc vides ex multis exemplis quia contrarietas non prohibet ea quae contraria sunt esse de mundo uno. Sicut appet in albo et nigro et calido et frigido alioquin esset numerus mundorum duplus ad numerum contrarietatum et haberet unaquodque contrarietas duos mundos. Didicisti etiam alibi quia nature celesti corporali non inueniunt contrarium si sufficiunt tibi in hoc rationes aristotelis et sequentium eius et si firmatus est intellectus tuus certitudine super hijs. Quod si dissimiles longe et nullo modo congruentes naturam celorum nostrorum posuerint eos. quemadmodum qualitas et quantitas dissimiles sunt manifestum eos ponere quod refugit ymaginatio et quod non recipit intellectus cum ipsi per ea quae nota sunt in mundo isto declarare non possint quoniam naturam celorum illorum. Cum hijs autem non sciunt aut non possunt scire quid est quod dicitur conclusa est omnino via philosophandi et etiam disputandi cum scientia eius quod est quid est quod dicitur unum de principijs

investigandi et philosophandi. Sicut alibi didicisti. Reminisci etiam debes quod error illius qui vel confitetur se non intelligere quod loquitur vel de quo vel non intelligere se ipsum absque confessione eius. Manifestum est quod non intelligit quod ponit per philosophiam consuli non potest. Cum omnis doctrina et omnis disciplina ex persistenti sit cognitio et ad cognitionem ignotorum impossibile sit per investigationem philosophicam hoc est per viam probationis nisi per nota venire. quemadmodum ad videnda ea quae per se ipsa videri non possunt non est venire nisi per visiones eorum quae per se videntur quemadmodum per lucida ad tenebrosa per tenebrosa enim ad videnda alia tenebrosa nemo venit et nemo etiam huius facere attemptat.

Quoniam isti idem erronei posuerunt terram tenebrarum et regionem infinitam tenebrarum et caliginis et ea esse habitationem gentis tenebrarum quae vulgo dyabolos vocant. greci vero cacodemonas conueniens est ut et id ipsum non praetermittam tibi. Credo autem te reminisci probationum et declarationum naturalium per quae facta est certitudo iam ab aristotele et ab alijs. et de corpore celi quod in libro celi et mundi sciri fecit ipse esse finitum. In sequentibus autem protra quemdam errorem ipsius adducam probationes meas in hoc vicem quibus acquiratur tibi certitudo quod impossibile est aliquid esse infinitum in magnitudinibus continuis siue sint corpora. siue alia. Interim ergo vide in primis quod error iste destruitur ubicumque corporis infinitas impossibile est ostenditur. De genere vero tenebrarum et de ipsa regione quam dicunt esse tenebrasam vel tenebrarum quod ab eis vtrumque tenebrasas istas intelligant esse sensibiles aut intelligibiles hoc est quo impediatur operationem visus corporalis aut quod impediatur operationem intellectus. Quod si tenebrae illi sunt prohibentes operationem visus necesse est in tota regione illa nihil videri aialia enim quocumque quorum origo et habitatio naturalis et regio tenebrarum ceca sunt naturaliter et impossibilia videre alioquin visus esset eis fortior atque nobilior quam aialibus lucis. Amp. si aialia lucis nihil videtur in homini tenebris erit ex proportionem et a contrariis ut aialia tenebrarum nihil videatur in luce ubi autem nihil videtur quod pugnabit cum nihil magis necessarium sit per agendis quam visus. Amp. si gens tenebrarum videt in tenebris illis tenebrae igitur ille sunt eis lux quare regio illa non est tene